

Guia docent de l'assignatura "Estructura Social i Política"

2011/2012

Codi: 103045

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2501933 Periodisme	971 Graduat en Periodisme	FB	1	1

Contacte

Nom : Joana Diaz Pont

Email : Joana.Diaz@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: Sí

Prerequisits

No hi ha prerequisits per fer aquesta assignatura.

Objectius i contextualització

Aquesta assignatura és impartida per professors de l'àrea de Ciències Socials, concretament del Departament de Sociologia i del Departament de Ciència Política i Dret Públic.

L'objectiu bàsic d'aquesta assignatura és proporcionar un coneixement adequat de les diferents eines i conceptes que des de les ciències socials s'han formulat per a l'estudi de:

- Les estructures socials de les societats avançades.
- Els moviments socials contemporanis.
- La presència i les formes de la política en la societat.
- Les institucions bàsiques de la política en les societats avançades.

En aquest sentit, l'assignatura ofereix els coneixements bàsics per a entendre l'estructura de la nostra societat, amb els seus principals eixos de desigualtat, els moviments socials més significatius i les institucions polítiques que regulen la distribució del poder, els conflictes i la vida social.

El fet de ser una assignatura de primer curs fa que tingui una vocació introductòria i, per tant, els temes es focalitzaran en un volum reduït de conceptes bàsics però imprescindibles per a continuar la formació posterior dels i les estudiants de Ciències de la comunicació.

Les classes teòriques es combinaran amb la realització de seminaris on es treballaran els diferents conceptes exposats en les classes teòriques a partir de la programació de lectures específiques, amb un calendari de debats i d'exposicions. Es pretén que cada estudiant/a participi de manera activa a les classes i en els diferents debats amb l'objectiu de guanyar capacitat de raonament des d'una perspectiva crítica i informada. Així mateix, s'articularen diferents activitats per a potenciar el treball en grup.

Competències i resultats d'aprenentatge

2246:E02 - Demostrar un coneixement adequat del món contemporani i la seva evolució històrica recent en les dimensions social, econòmica, política i cultural.

2246:E02.08 - Definir els conceptes bàsics de l'anàlisi sociològica.

2246:E02.09 - Definir els conceptes bàsics de la ciència política.

2246:E02.10 - Fer una lectura crítica de textos de contingut sociològic i polític per fonamentar la interpretació periodística.

2246:G01 - Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.

2246:G01.00 - Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.

2246:T02 - Aplicar el pensament científic amb rigor.

2246:T02.00 - Aplicar el pensament científic amb rigor.

2246:T08 - Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.

2246:T08.00 - Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.

Continguts

Part 1: Conceptes bàsics de Ciència Política

- 1.- Societat i política. Poder i legitimació.
- 2.- Estat i estat-nació.
- 3.- Les dictadures ("antigues", contemporànies)
- 4.- Les democràcies (liberal, social, cosmopolita)
- 5.- La distribució de poder en les democràcies actuals: els governs, els parlaments, els tribunals.
- 6.- La superació de l'Estat-nació: Unió Europea i organismes internacionals
- 7.- Individu i grups en la política: socialització, comportament, cultura política
- 8.- Els actors polítics col·lectius (partits, grups d'interès)
- 9.- El resultat de la política: les polítiques públiques

Part 2: Conceptes bàsics de sociologia, estructura social i moviments socials

- 1.- Individu i societat, cultura i socialització.
- 2.- De la societat industrial a la postindustrial. La societat del risc.
- 3.- L'estructura social i l'anàlisi de les desigualtats.
- 4.- Desigualtats de classe social i la seva evolució (segles XIX-XXI).
- 5.- Altres eixos de desigualtat: gènere, edat i ètnia (migracions i relacions nord-sud).
- 6.- Moviments socials "clàssics": sindicats i moviments obrers.
- 7.- "Nous" moviments socials: feminisme, pacifisme, ecologisme, etc.
- 8.- Globalització, desigualtats i moviments altermundialistes.

Metodologia

1. Classes teòriques

El professorat realitzarà una exposició dels principals conceptes i propostes teòriques en cada unitat d'estudi, així mateix s'explicaran casos concrets que exemplifiquin els diferents conceptes estudiats.

2. Seminaris

Els seminaris consistiran en la discussió, exposició i debat d'una sèrie de lectures seleccionades sobre els continguts temàtics de l'assignatura. A l'inici del curs el professor proveirà aquestes lectures i el calendari d'exposicions i debats. Es faran discussions i posteriorment es demanaran treballs de reflexió sobre algunes d'aquestes lectures (a l'inici del curs es donaran les instruccions concretes).

3. Tutories

El procés d'aprenentatge i adquisició de competències serà supervisat pel professor a través de tutories individuals i/o de grup. El professorat de l'assignatura estarà a disposició dels alumnes per a resoldre els dubtes i seguir l'evolució de l'esmentat procés d'aprenentatge i adquisició de competències de l'alumnat.

4. Campus Virtual de l'assignatura

El campus virtual serà l'espai que vehicularà la informació relacionada amb l'organització de l'assignatura, així com diversos materials complementaris.

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals i Seminaris a l'aula	53	2.12	2246:E02.08 , 2246:E02.09 , 2246:E02.10 , 2246:G01.00 , 2246:T08.00 , 2246:T02.00
Tipus: Supervisades			
Tutories grupals i individuals	11	0.44	2246:E02.08 , 2246:E02.10 , 2246:T02.00 , 2246:T08.00 , 2246:G01.00 , 2246:E02.09
Tipus: Autònomes			
Lectures, Treball en equip, Preparació de proves escrites	86	3.44	2246:E02.08 , 2246:E02.09 , 2246:E02.10 , 2246:T02.00 , 2246:T08.00 , 2246:G01.00

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es basarà en l'avaluació continuada del procés d'adquisició de coneixements i competències per part de l'alumne i constarà de:

- Realització de **2 proves** individuals i per escrit (**40% del total de la nota**), 1 per la part de sociologia (20%) i 1 per la part de ciències polítiques (20%), sobre els conceptes impartits en les classes teòriques i en els seminaris.
- Realització de **2 treballs de grup** (**50% del total de la nota**), 1 per la part de sociologia (25%) i 1 per la part de ciències polítiques (25%). Aquests treballs es lliuraran per escrit i consistiran en reflexions raonades es faran a partir de les lectures debatides als seminaris, tot seguint les instruccions i els terminis que s'indican a l'inici del curs.
- Intervenció als **8 seminaris** (**10% del total de la nota**, 5% sociologia / 5% ciències polítiques).

Consideracions sobre el funcionament dels mecanismes avaluatius:

- 1) S'enten que el procediment per a aprovar l'assignatura és el seguiment de tots els instruments d'avaluació continuada, és a dir: la participació en els 8 seminaris, la realització individual de 2 proves i el lliurament de 2 treballs col·lectius.
- 2) Totes les activitats avaluatives s'han d'aprovar amb un 5 com a mínim.
- 3) Per a posar la nota individual derivada dels treballs de grup és indispensable haver assistit prèviament als seminaris corresponents.
- 4) Hi haurà una prova extraordinària en la data marcada pel calendari oficial de la Facultat de CC de la Comunicació per a aquells alumnes que, després de seguir l'avaluació continuada, hagin suspès alguna de les activitats avaluatives (proves escrites o treballs).
- 5) Cada professor establirà un mecanisme i uns terminis de revisió de tots els materials que formen part de l'avaluació (preferiblement al llarg del curs, però sempre abans de tancar les actes). Els i les alumnes podran sol·licitar aquesta revisió als respectius professors si ho consideren pertinent.

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exàmens	40%	0	0.0	2246:E02.08 , 2246:E02.09
Seminaris	10%	0	0.0	2246:E02.10 , 2246:G01.00 , 2246:T08.00
Treballs col·lectius	50%	0	0.0	2246:E02.10 , 2246:T02.00 , 2246:G01.00

Bibliografia

AGUILA, R. del (comp.). *Tratado de Ciencia Política*, Madrid: Trotta, (diverses edicions)

ÁLVAREZ-URÍA, F.; VARELA, J. (2009). *Sociología de las instituciones*. Madrid: Morata.

BEALEY, F. *Diccionario de Ciencia Política*, Madrid: Istmo. (diverses edicions)

BECK, U. (1998). *La sociedad del riesgo*. Barcelona: Paidós.

BELTRAN, E.; MAQUIEIRA, V. (eds.) (2001) *Feminismos. Debates teóricos contemporáneos*. Madrid: Alianza.

BOBBIO, N. *Estado, gobierno, sociedad*. Barcelona: Plaza-Janés. (diverses edicions)

BOGDANOR, V. (ed.) *Enciclopedia de las Instituciones Políticas*, Madrid: Alianza. (diverses edicions)

CAMINAL, M. (ed.) *Manual de Ciencia Política*, Madrid: Tecnos. (diverses edicions)

COLOMER, J.M. *Ciencia de la política*, Barcelona: Ariel. (diverses edicions)

LIPJHARDT, A. *Modelos de democracia*. Barcelona: Ariel. (diverses edicions)

MARUANI, M.; ROGERAT, C.; TORNIS, T. (dirs.) (2000). *Las nuevas fronteras de la desigualdad*. Barcelona: Icària.

MIGUÉLEZ, F.; GARCIA, T.; REBOLLO, O.; SÁNCHEZ, C.; ROMERO, A. (1997). *Desigualtat i canvi. L'estructura social contemporània*. Barcelona: Proa-UAB.

RAMBLA, X. (coord.); MORA, E.; MORENO, S.; PARELLA, S.; TARABINI, A.; VERGER, T. (2008). *Les fractures de l'estructura social*. Bellaterra: Servei de Publicacions de la UAB.

RIECHMANN, J.; FERNÁNDEZ BUEY, F. (1994). *Redes que dan libertad*. Barcelona: Paidós.

RODRIGUEZ AGUILERA, C.- VILANOVA, P. *Temas de Ciencia Política*, Barcelona: Ed. PPU. (diverses edicions)

SAVATER, F. *Política para Amador*, Barcelona: Ariel. (diverses edicions)

VALLÈS, J.M. *Ciencia Política. Una introducción*. Ariel: Barcelona. (diverses edicions)

WEBER, M. *El político y el científico*. (diverses edicions)